

Kaupungin liittyminen Kymenlaakson liiton kannanottoon koskien alueellisten valtiontukien suuntaviivojen uudistamista

1744/00.04.01/2026

Kaupunginhallitus 21.9.2026

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Euroopan komissio antoi 28.7.2026 ehdotuksen alueellisten valtiontukien suuntaviivoihin tehtävistä muutoksista tulevalle EU-ohjelmakaudelle 2028-2034. Valtiontukialueiden suuntaviivat määrittelevät, mitkä alueet kuuluvat vaikeiden olosuhteiden ennalta määriteltuihin C-alueisiin (EU-termi). Asialla on merkitystä siihen, mitkä alueet voivat kuulua parhaaseen I-tukialueeseen (kansallinen termi) yritystukia ajatellen.

Kyse on siten myös kaupunkien kannalta olennaisesta elinvoiman vahvistamiseen ja yritysten taloudelliseen tukemiseen liittyvästä määrittelystä. Kymenlaaksossa tilanne on tällä hetkellä se, että maakunta kuuluu I-tukialueeseen Kouvola lukuun ottamatta. Siten kaupungin liittyminen Kymenlaakson liiton kannanottoon, jota liitto on valmistellut lausuntonaan Euroopan komission julkiseen kuulemiseen voidaan nähdä perustelluksi ja elinvoiman vahvistamisen edellytysten näkökulmasta myös keskeiseksi.

Kaupunginhallitukselle esitetään, että se hyväksyy kaupungin liittymisen Kymenlaakson liiton kannanottoon, joka on esityslistan liitteenä. Kaupungin hallintosäännön 23 §:ssä määrätään lautakuntien tehtävistä toimialallaan ja edelleen 23 §:n määräyksiä sovelletaan myös kaupunginhallitukseen toimialallaan. Hallintosäännön 23.1 §:n kohta 9 mukaisesti kaupunginhallitus edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa. Kyseessä on lausunnon antaminen elinvoimapalveluiden toimialan elinvoiman edistämistä koskevassa asiassa sekä edelleen kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvassa kaupungin edunvalvontaa koskevassa asiassa, joten päätösvalta lausunnon antamisesta on kaupunginhallituksella.

Euroopan komission valtiontukialueiden uudistamiseen liittyvän julkisen kuulemisen määräaika sidosryhmien näkemyksille on 30.9.2026 mennessä.

Asian valmistelun tausta ja kannanottoon liittymisen perustelut

Euroopan komission ehdotus alueellisten valtiontukien suuntaviivoihin tehtävistä muutoksista tulevalle EU-ohjelmakaudelle 2028-2034

määrittää, mitkä alueet kuuluvat vaikeiden olosuhteiden ennalta määriteltäviin C-alueisiin (EU-termi). Asialla on merkitystä siihen, mitkä alueet voivat kuulua parhaaseen I-tukialueeseen (kansallinen termi) yritystukia ajatellen.

I-tukialueella toimivat pienet yritykset voivat saada 40 %:sta yritystukea, keskisuuret yritykset 30 %:sta ja suuret yritykset 20 %:sta. Kyse on siten myös kaupunkien kannalta olennaisesta elinvoiman vahvistamiseen ja yritysten taloudelliseen tukemiseen liittyvästä määrittelystä.

Kymenlaaksossa tilanne on tällä hetkellä se, että maakunta kuuluu I-tukialueeseen Kouvola lukuun ottamatta.

Kymenlaakson liitto on osaltaan valmistellut asiassa kannanottoa komissiolle määräaikaan 30.9.2026 mennessä annettavaksi. Liitto on esittänyt Kouvolan kaupungille, että kaupungin on mahdollista liittyä mukaan liiton kannanottoon.

Kymenlaakson liiton lausunto ja siihen liittyminen

Kymenlaakson liiton edunvalvontatavoitteisiin kuuluu koko Kymenlaakson sisällyttäminen tulevalla EU-ohjelmakaudella I-tukialueeseen. Haasteena on ollut kansallisesti niukka väestöpeitto, joka on rajannut uusien kuntien lisäämistä parhaaseen tukialueeseen kansallisesti.

Kymenlaakson liitto on pitkäjänteisesti ajanut sitä, että valtiontukialueita uudistettaessa on huomioitava itäisten raja-alueiden – ja etenkin itäisten rajamaakuntien - tilanne ja varmistettava, että tulevalla rahoituskaudella Kymenlaakso kuuluu kokonaisuudessaan ennalta määriteltyn C-alueeseen ja I-tukialueeseen. Asiaa puoltaa myös se, että maakunta sijaitsee EU:n ulkorajalla.

Euroopan komission ehdotus tukee tavoitetta. Ehdotus lähtee siitä, että itäisten raja-alueiden tilanne ja verraten heikko BKT-kehitys ovat syitä sille, että koko Etelä-Suomi (NUTS2-alue), ml. Kymenlaakso ja Etelä-Karjala, sisällytetään vaikeiden olosuhteiden C-alueeseen Pohjois-Suomen tapaan. Myös Suomen hallitus on ajanut tavoitetta. Komissio ehdottaa em. asioista johtuen Suomen tähän asti matalan väestöpeiton nostamista, mikä mahdollistaa tukialueen laajentamisen.

Kymenlaakson liiton lausunnossa kannatetaan Euroopan komission ehdotusta, koska se takaa Kymenlaakson sisällyttämisen C-alueeseen ja sitä kautta I-tukialueen piiriin kuulumisen koko rahoituskaudeksi 2028-2034.

Määrätietoisella alueellisella edunvalvonnalla ja kansallisella päätöksenteolla on varmistettava, että EU:n alue- rakennerahastovarot, joista yritystukia merkittävässä määrin rahoitetaan suunnataan tulevalla ohjelmakaudella sinne, missä niitä eniten tarvitaan eli Kaakkois-Suomeen.

Kymenlaakson liiton lausunto ja kannanottoluonnos, johon esitetään kaupungin liittyvän, on **liitteenä**.

Lisäksi asiassa on luettavissa Euroopan komission lehdistötiedote aiheesta (28.7.2026):

"Komissio pyytää näkemyksiä alueellisten valtiontukien suuntaviivoihin ehdotetuista muutoksista":

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_26_1690

Päätösvallan perusteet

Kaupunginhallitukselle esitetään, että se hyväksyy kaupungin liittymisen Kymenlaakson liiton kannanottoon (luonnos), joka on esityslistan liitteenä.

Kaupungin hallintosäännön 23 §:ssä määrätään lautakuntien tehtävistä toimialallaan ja edelleen 23 §:n määräyksiä sovelletaan myös kaupunginhallitukseen toimialallaan. Hallintosäännön 23.1 §:n kohta 9 mukaisesti kaupunginhallitus edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Kyseessä on lausunnon antaminen elinvoimapalveluiden toimialan elinvoiman edistämistä koskevassa asiassa sekä edelleen kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvassa kaupungin edunvalvontaa koskevassa asiassa, joten päätösvalta lausunnon antamisesta on kaupunginhallituksella.

Kymenlaakson liitto käsittelee asian päätöksenteossaan osaltaan määräaika huomioiden. Asiakirjaa ei vielä ole kaupunginhallituksen esityslistan lähtiessä hyväksytty liiton hallituksessa, joka käsittelee asiaa osaltaan liiton antaman tiedon mukaisesti maanantaina 21.9.2026. Kuitenkin lausunnon määräaika ja kokousaikataulut eri tahojen osalta huomioiden asia saatetaan lausuntoluonnosmuodossaan (esityslistan liitteenä) kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi ja päätöksentekoon esityksellä, että kaupunki liittyy mukaan Kymenlaakson liiton lausuntoon edellyttäen, että sen sisältö ei liiton päätöksenteossa olennaiselta sisällöltään muutu.

Lisätietoja: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, [tuukka.forsell\(at\)kouvola.fi](mailto:tuukka.forsell(at)kouvola.fi)

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunki liittyy mukaan liitteenä olevaan Kymenlaakson liiton kannanottoon edellyttäen, että sen sisältö ei liiton päätöksenteossa olennaiselta sisällöltään muutu.

Kaupunginhallituksen päätös: